T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2015 / 146
KARAR NO : 2015 / 179
KARAR TR : 6.4.2015

ÖZET : İdari para cezasının zamanında ödenmemiş olması nedeniyle doğan faizin tahsili için düzenlenen ödeme emrinin iptali istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : E.K.
Davalı : Karaelmas Vergi Dairesi Müdürlüğü

O L A Y : Davacı, dava dilekçesinde özetle; 2006 yılında kullanmakta olduğu aracın denetim sırasında durdurulması sonucunda ehliyetsiz araç kullanmaktan dolayı hakkında idari para cezası uygulandığını, akabinde Zonguldak Karaelmas Vergi Dairesince tarafına yapılan tebligat üzerine kuruma taksitlendirme yaparak cezayı ödediği ve buna ilişkin makbuz fotokopilerini dilekçesine eklediğini; ancak aradan geçen uzun yıllar sonra bahsi geçen cezanın faizleri olduğu nedeniyle kendisine Karaelmas Vergi Dairesi Müdürlüğünce düzenlenen 21.01.2014 tarih ve 20131231665060000066 takip nolu, 1.480,00 TL tutarlı ödeme emrinin gönderildiğini; akabinde Gelir İdaresi Başkanlığı, Zonguldak Vergi Dairesi Başkanlığı, Karaelmas Vergi Dairesi Müdürlüğünce "14.2.2014 tarih ve 3687 sayılı dilekçenizde, ehliyetsiz araç kullanmak fiilinden tarafınıza kesilen idari para cezasına hesaplanan (9185)-1.480,00 TL hesaplanan trafik cezası faizine itiraz ettiğinizi belirtmektesiniz.Bu talebinize istinaden dairemiz ve bilgisayar kayıtlarının tetkikinden Cumhuriyet Başsavcılığının 2009/183 Kabahat No, 2009/191 Karar Nolu idari yaptırım karar tutanağına Dairemizce 20091123015060000010 nolu fiş ile 840,00 TL Cumhuriyet Başsavcılıklarınca verilen idari para cezası tahakkuk ettirilmiştir.Söz konusu İdari Para Cezası 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu uyarınca Cumhuriyet Başsavcılıklarınca verildiğinden, 2918 sayılı Kanunun "Para cezalarının ödenme süresi" başlıklı 115.maddesinde, " Ödeme derhal yapılmadığı takdirde para cezalarının, tutanağın tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenmesi gerekir. Bir ay içinde ödenmeyen cezalar için her ay % 5 faiz uygulanır. Aylık faizin hesaplanmasında ay kesirleri tam ay olarak dikkate alınır. Bu suretle bulunacak tutar cezanın iki katını geçemez…" hükmü yer almaktadır. Bu nedenle, gerek 2918 sayılı Kanunun 114.maddesinde belirtilen yetkililer tarafından gerekse Cumhuriyet Savcılıkları veya mahkemeler tarafından 2918 sayılı Kanuna göre verilen trafik idari para cezalarının bu cezaya ilişkin idari yaptırım karar tutanağının tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenmemesi halinde her ay için % 5 faiz uygulanması anılan Kanundan kaynaklı bir zorunluluktur." denilmekte olup, buna istinaden Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 4.9.2012 tarih ve 91224 Sayılı Genel Yazısı gereği, tebliğ tarihinden itibaren ödeme tarihleriniz dikkate alınarak tahakkuk ettirilen 1.480,00 TL 9185-hesaplanan trafik cezası faizinin 6183 sayılı A.A.T.U.H. Kanunun ilgili maddeleri gereğince tarafınızdan tahsil edileceği hususunu; bilgilerinize tebliğen rica ederim" denilen 20.02.2014 gün ve 1824 sayılı yazı gönderildiğini; davacının itirazı üzerine aynı Vergi Dairesi Başkanlığınca "İlgi 11.3.2014 tarih ve 5588 sayılı dilekçenizde, adınıza ödeme emri ile tebliğ edilen 1.480,00 TL Gecikme Faizinin haksız ve mesnetsiz olduğunu beyan ederek iptalini istediğiniz aksi takdirde ise dava konusu yapacağınızı belirttiğiniz anlaşılmaktadır. Bu talebinize istinaden Dairemiz e-VDO kayıtlarının tetkikinden ilgi 14.2.2014 gün ve 3687 kayıt noda kayıtlı dilekçenize, ilgi 20.2.2014 tarih ve 1824 sayılı yazımızdaki açıklamalar doğrultusunda; adınıza 1.480,00 TL Gecikme Faizi Gelir İdaresi Başkanlığının 4.9.2012 tarih ve 91224 sayılı yazısı gereğince tahakkuk ettirildiği hususu tarafınıza bildirilmiştir. Bu nedenle, Dairemize 28.3.2014 tarihi itibarıyle 1.480,00 TL Gecikme Faizi borcunuz bulunmaktadır.Talebiniz halinde söz konusu borcunuzu 6183 sayılı A.A.T.U.H. Kanunun 48. maddesi gereğince taksitlendirerek ödeyebileceğiniz hususunu; bilgilerinize tebliğen rica ederim." şeklindeki 28.03.2014 gün ve 2839 sayılı yazının kendisine tebliğ edildiğini ileri sürerek,vergi dairesinin kararının bozulması, düzeltme isteğinin ve haksız ve mesnetsiz faiz istemi ile tarafından istenen 1.480.00 TL faizin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

ZONGULDAK VERGİ MAHKEMESİ: 9.5.2014 gün ve E: 2014/472, K:2014/572 sayı ile; 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 5/1. Maddesinde; İdare Mahkemesinin Vergi Mahkemelerinin görevine giren davalarla ilk derece Danıştayda çözümlenecek davalar dışındaki

iptal davalarını çözümleyeceği, anılan Kanun'un 6. maddesinde ise, Vergi Mahkemelerinin;

a) Genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlarla benzeri mali yükümlülükler ve bunlara ilişkin zam ve cezalar ile tarife uyuşmazlıklarını,

b) 6185 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasından doğan uyuşmazlıkları,

c) Diğer kanunlarla verilen işleri, çözümleyeceği hükmüne bağlandığı, öte yandan 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15.maddesinin l/a bendinde; idari yargının görevli olduğu konularda görevli veya yetkili olmayan mahkemeye açılan davanın görev veya yetki yönünden reddedilerek dava dosyasının görevli veya yetkili mahkemeye gönderilmesine karar verileceğinin belirtildiği, bu durumda davacıdan tahsil edilmek istenilen trafik para cezası faizinin yani uyuşmazlığın esasını oluşturan alacak vergi, resim ve harçlarla benzeri mali yükümlülük niteliği taşımadığından davanın görüm ve çözümünde 2576 sayılı Kanun'un 5/1. Maddesi hükmü gereğince idare mahkemelerinin görevli bulunduğu gerekçesiyle, davanın görev yönünden reddine, dava dosyasının Zonguldak İdare Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

ZONGULDAK İDARE MAHKEMESİ: 8.7.2014 gün ve E.2014/674, K:2014/1181 sayı ile, 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanunu'nun 3. maddesinde; idari davalara ait dilekçelerde bulunması gerekli hususlar belirtilmiş olup, maddenin birinci fıkrasında idari davaların, Danıştay, İdare Mahkemesi ve Vergi Mahkemesi başkanlıklarına hitaben yazılmış imzalı dilekçelerle açılacağı, maddenin ikinci fıkrasında, dilekçelerde; tarafların ve varsa vekillerinin veya temsilcilerinin ad ve soyadları veya unvanları ve adreslerinin, davanın konusu ve sebepleri ile dayandığı delillerin, davaya konu idari işlemin yazılı bildirim tarihinin, vergi, resim, harç, benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezalarına ilişkin davalarla tam yargı davalarında uyuşmazlık konusu miktarın dava dilekçesinde gösterileceği belirtilmiş, anılan maddenin üçüncü fıkrasında da; dava konusu kararın ve belgelerin asılları veya örneklerinin dava dilekçesine ekleneceği, dilekçeler ile bunlara ekli evrakın örneklerinin karşı taraf sayısından bir fazla olacağı; 15/1-d maddesinde ise, dilekçelerin 3. maddeye uygun olmadıklarının tespiti halinde, yeniden dava açılmak üzere dilekçenin reddedileceği kuralına yer verildiği, dava dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden; dilekçenin konu ve sonuç kısmında 1.480,00 TL tutarlı trafik cezası faizinin iptali istenilmesine karşın, dilekçe ekinde 21.01.2014 tarih ve 2013...66 sayılı ödeme emrine yer verildiği ve yine dilekçede ödeme emrinin hukuka aykırı olduğundan bahsedildiği görülmekte olup, davanın ödeme emrinin iptali istemiyle mi yoksa ödeme emri içeriği trafik ceza faizine ilişkin tahakkukların iptali istemiyle mi açıldığı hususunda tereddüt hasıl olduğu, davanın konusunun açık ve net bir şekilde ortaya konulamadığı görülmüş olup, bu haliyle dava dilekçesi 2577 sayılı Yasanın 3. maddesine uygun bulunmadığı, bu durumda; davacı tarafından dava konusu edilmek istenilen idari işlem ya da işlemlerin tarih ve sayısı, (eğer ödeme emri dava konusu edilmek isteniyorsa ödeme emrinin tarih ve sayısı, yoksa trafik ceza faizi tahakkuklarının iptali isteniyorsa bunun da ayrıca belirtilmesi suretiyle) tebliğ veya tebellüğ tarihleri açıkça belirtilerek, dava dilekçesindeki sözkonusu bu çelişki giderilerek yukarıda metni verilen mevzuat hükümlerine uygun şekilde yeniden düzenlenmesi gerektiği sonucuna varıldığı gerekçesiyle dava dilekçesinin 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15.maddesinin 1. fıkrası (d) bendi gereğince bu kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren (301 gün içinde 3.maddeye uygun şekilde düzenlenerek yeniden dava açılmak üzere reddine, aynı Kanunun 15. maddesinin 3. fıkrası uyarınca yeni dilekçe düzenlenerek açılacak davada ayrıca harç alınmamasına, dava yenilenmediği takdirde artan yargılama giderinin Mahkemelerince davacıya iadesine, 15. maddenin 5. fıkrası uyarınca yenilenen dilekçelerde aynı yanlışlık yapıldığı takdirde davanın reddedileceği hususunun davacıya bildirilmesine karar vermiştir.

Davacı, 7.8.2014 tarihinde Mahkeme kayıtlarına geçen yenileme dilekçesinde, "… İlgili Vergi Dairesi tarafıma göndermiş bulunduğu bu yazıda belirtilen 9.185,00 TL Trafik Para Cezasını ödedim.Bitirdiğim ancak daha sonra bunların Trafik Para Cezasının FAİZİ OLDUĞU GEREKÇESİ İLE tarafımdan 1.480,00 TL faiz istenmekte bulunduğu, bununda tarafıma tebliğ edilmesi ile tarafımın yasal sürelerinde itiraz ettiğim ve söz konusu ilgili dairenin bunu kabul etmediği, bu sebeple tarafımdan haksız ve kanuna aykırı istemin Trafik Cezasının Faizine itiraz etmek ve ilgili vergi dairesi adına dava açmak zorunluluğu doğmuştur.Yukarıda arz ve izah ettiğim daha evvel sunduğum deliller ile Sayın Mahkemenizin talebin konusunda tereddüde düşülmüş olması ve yasalar gereği yasal süresi içinde tarafımın Düzeltme yapılması hususunda bildirimde bulunulmuş ve yasal süresi içinde yeniden talebimi yeniler TRAFİK CEZASI FAİZİNE İTİRAZ ETMEK ZORUNLULUĞU DOĞMUŞTUR.Sayın Mahkemenizce adıma trafik cezasının/ faizine iptaline karar verilmesi faiz isteminin iptaline karar verilmesine saygılarımla arz ve talep etmekteyim." demiştir.

ZONGULDAK İDARE MAHKEMESİ: 14.8.2014 gün ve E:2014/969, K:2014/1326 sayı ile, ehliyetsiz araç kullanmak fiilinden dolayı kesilen trafik para cezasının vadesinde ödenmemiş olmasından kaynaklanan, asıl para cezasının devamı niteliğinde olan ve 2918 sayılı Kanun'un 112.maddesinde yer alan "Sürücü belgelerinin geçici olarak geri alınması" niteliğinde bir işlem olmayan faiz tahakkukuna karşı açılan davada adli yargının (Trafik Mahkemeleri/Sulh Ceza Mahkemeleri) görevli olduğu gerekçesiyle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasası'nın 15/1-a. maddesi gereğince davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı bunun üzerine; Trafik Cezasından doğan faizin Kanuna aykırı olduğu, bu cezadan doğan faiz olarak

istenen 1.480,00 TL'nin iptaline karar verilmesi istemiyle adli yargıda dava açmıştır.

ZONGULDAK SULH CEZA HAKİMLİĞİ: 26.11.2014 gün ve D.İş No: 2014/425 sayı ile, her ne kadar İdare Mahkemesince söz konusu faiz talebinin idari para cezasından kaynaklandığı ve bu davaya da Adli Yargı Mahkemelerinin görevine girdiğinden bahisle görevsizlik kararı verilmiş ise de, davanın konusunun idari para cezasının tebliğinden ödeme tarihine kadar geçen zaman için uygulanan faiz olduğu, bu talebin 6183 sayılı Yasa hükümlerine göre talep edildiği dikkatte alındığında, bu davaya bakma görevinin Adli Yargının görevinde olduğunu ileri sürmenin idarenin, 6183 sayılı Yasaya göre süresinde itiraz yapılmayarak kesinleşmiş idari para cezasının tahsili için yapacağı birçok tahsilat işlemlerinin denetim makamının Adli Yargı olacağı anlamına geldiğinin kabulü gerektiğini, ancak 6183 sayılı Yasada istisnai haller haricinde gerek itiraz gerekse denetleme makamının İdari Yargıya ait olduğuna dair bir çok hüküm bulunduğu, uyuşmazlığın kabahatten kaynaklanmadığının açık bir şekilde başvuran tarafından da ifade edilmesi karşısında 6183 sayılı Yasaya tabi olarak tahsil edileceği bildirilen faiz tahakkukuna ait ödeme emrinin iptaline ilişkin davaya bakma görevinin Adli Yargının görev alanına girmeyip, İdari Yargının (İdare Mahkemesi) görevine girdiği gerekçesiyle, davanın görev yönünden reddine, dava dosyasının Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

Davacı idari ve adli yargı yerlerince verilmiş olan görevsizlik kararları nedeniyle oluştuğu öne sürülen olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi isteminde bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇEUyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Nurdane TOPUZ, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 6.4.2015 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raporlör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, idari para cezasının zamanında ödenmemiş olması nedeniyle doğan faizin tahsili için düzenlenen ödeme emrinin iptali isteminden ibarettir.

Dava dosyalarının incelenmesinden; davacının kullanmakta olduğu aracın denetim sırasında durdurulması sonucunda ehliyetsiz araç kullanmaktan dolayı hakkında idari para cezası uygulandığı, akabinde Zonguldak Karaelmas Vergi Dairesince tarafına yapılan tebligat üzerine kuruma taksitlendirme yaparak cezayı ödediği ve buna ilişkin makbuz fotokopilerini dilekçesine eklediğini ancak aradan geçen uzun yıllar sonra adına tekrar bahsi geçen cezanın faizleri olduğu gerekçesiyle 1.480,00 TL istendiğini ileri sürerek, Karaelmas Vergi Dairesi Müdürlüğünce düzenlenen 21.01.2014 tarih ve 20131231665060000066 takip nolu 1.480,00 TL tutarlı ödeme emrinin iptali için dava açtığı anlaşılmaktadır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanun'un " Sürücü belgesi alma zorunluluğu" başlıklı 36. maddesi: "(Değişik : 24/5/2013 - 6487/18 d.) Motorlu araçların, sürücü belgesi sahibi olmayan kişiler tarafından karayollarında sürülmesi ve sürülmesine izin verilmesi yasaktır.

Araçlar, Yönetmelikte sınıfları belirtilen sürücü belgelerine sahip sürücüler ile çok taraflı anlaşmalara göre sürücü belgesi bulunan veya geçerli uluslararası sürücü belgesi olan kişilerce sürülebilir.

Buna göre;

a) Sürücü belgesi olmayanların,

b) Mahkemelerce veya Cumhuriyet savcılıklarınca ya da bu Kanunda belirtilen yetkililerce sürücü belgesi geçici olarak ya da tedbiren geri alınanların,

c) Sürücü belgesi iptal edilenlerin, araç kullanarak trafiğe çıktıklarının tespiti hâlinde, bu kişilere 1.407 Türk Lirası idari para cezası verilir. Ayrıca, aracın sürücü belgesiz kişilerce sürülmesine izin veren araç sahibine de tescil plakası üzerinden aynı miktarda idari para cezası verilir."

"Sürücü belgelerinin geri alınması ve iptalinde yetki" başlıklı 112. maddesinde "(Değişik: 12/7/2013-6495/20 md.) Bu Kanunun 6 ncı maddesinde sayılan görevlilerin ve trafik tescil kuruluşlarının yetkilendirildiği hâller hariç olmak üzere, sürücü belgelerinin geri alınmasına ve iptaline sulh ceza mahkemeleri karar verir.

Bu Kanunun 51 inci maddesinin ihlali ve 118 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında yazılı "100 ceza puanını doldurmak" eylemi nedeniyle sürücü belgelerinin geri alınmasına yine bu Kanunun 6 ncı maddesinde sayılan görevliler yetkilidir.

Sürücü belgelerinin geçici olarak geri alınması veya iptaline dair verilen kesinleşmiş mahkeme kararı örnekleri,

sürücülerin sicillerine işlenmek üzere mahkemelerce ilgili trafik birimlerine gönderilir.

Bu Kanuna göre görülen davalar, diğer kanunlara göre görülen davalarla birleştirilemez.

Askeri araçları süren kişiler ile asker kişilerin bu Kanunda yazılı suçlarla ilgili davalarına da bu mahkemelerde bakılır.

Askeri görev ve hizmetlerin yürütülmesi sırasında askeri araç sürücülerinin asker kişilere karşı işledikleri trafik kazalarıyla ilgili suçlarda 25/10/1963 tarihli ve 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu hükümleri saklıdır."

Yine aynı Kanunun " Para cezalarının ödenme süresi" başlıklı 115. maddesinin birinci fikra (Değişik madde: 03/11/1988 - 3493/49 md.) "(Değişik fikra: 16/07/2004 - 5228 S.K./46.mad) Ödeme derhal yapılmadığı takdirde para cezalarının, tutanağın tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenmesi gerekir. Bir ay içinde ödenmeyen cezalar için her ay % 5 faiz uygulanır. Aylık faizin hesaplanmasında ay kesirleri tam ay olarak dikkate alınır. Bu suretle bulunacak tutar cezanın iki katını geçemez." hükmüne yer verilmiş ve aynı maddenin ikinci fikrasında, süresinde ödenmeyen para cezaları için 6183 sayılı A.A.T.U.H.K. hükümlerinin uygulanacağına işaret edilmiştir

Kabahatler Kanunu'nun 6.12.2006 gün ve 5560 sayılı Yasa'nın 31. maddesiyle değiştirilen 3. maddesinde, " (1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında, uygulanır"; Kanunun "Başvuru yolu" başlıklı27. maddesinin 1. fikrasında ise, "İdari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir" düzenlemeleri yer almıştır.

Bu düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

İncelenen uyuşmazlıkta, davacının, 2918 sayılı Karayolları Trafik Yasası'na aykırı hareket ettiğinden bahisle eylemine uyan 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 36.maddesinde öngörülen idari para cezası ile cezalandırıldığı ve söz konusu cezanın ödenmesine rağmen ikinci bir ödeme emri çıkması üzerine davacının idari ve sonrasında adli yargıya başvurduğu görülmektedir. Uyuşmazlık, 2918 sayılı Karayolları Trafik Yasası'nın 36. maddesine muhalefet nedeniyle Cumhuriyet Savcısı tarafından davacıya verilen idari para cezasına itiraz olmayıp verilen cezanın tahsiline ilişkindir.Davacının talebinin Cumhuriyet Savcısı tarafından verilen idari para cezasına itiraz olması durumunda; ehliyetsiz araç kullanmak nedeniyle verilen idari para cezasının, 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu ve Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınacağından, davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu konusunda tereddüt bulunmamaktadır.

Olayımızda, yukarıda açıklanan 2918 sayılı Kanun'un 115. maddesinde belirtilen, para cezalarının süresinde ödenmemesi üzerine 6183 sayılı A.A.T.U.H.K. hükümleri uyarınca düzenlenen ödeme emrine itiraz edilmiştir.

21.7.1953 tarih ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 1. maddesinde, "Devlete, vilâyet hususi idarelerine ve belediyelere ait vergi, resim, harç, ceza tahkik ve takiplerine ait muhakeme masrafi, vergi cezası, para cezası gibi asli, gecikme zammı, faiz gibi fer'i amme alacakları ve aynı idarelerin akitten, haksız fiil ve haksız iktisaptan doğanlar dışında kalan ve âmme hizmetleri tatbikatından mütevellit olan diğer alacakları ile; bunların takip masrafları hakkında bu Kanun hükümleri uygulanır." denilmiş; 3. maddesinde, para cezaları teriminin: amme, tazminat, inzibati mahiyette olsun olmasın bütün para cezalarını ifade ettiği belirtilmiş; aynı Yasa'nın İkinci Kısım- Birinci Bölümünde yer alan 54. maddede ödeme müddeti içinde ödenmeyen amme alacağının tahsil dairesince cebren tahsil

olunacağı hükme bağlanarak tahsil yöntemleri gösterilmiş, 55. maddede, âmme alacağını vadesinde ödemeyenlere 7 gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumunun bir "ödeme emri" ile tebliğ olunacağı belirtilmiş, 58. maddede ödeme emrine itiraz hususu düzenlenmiş ve diğer maddelerde takip esaslarına yer verilmiştir.

Buna göre, tahsil dairesince tek yanlı olarak düzenlenen ve ödemede bulunulmaması halinde cebren tahsili gereken kamu alacağına ilişkin ödeme emrinin idari nitelikte bir işlem olduğu kuşkusuzdur.

Belirtilen durum karşısında, Anayasa'nın 125. maddesinde yer alan "İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır." kuralı uyarınca, bir idari işlem olan ödeme emrine karşı açılan davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-a. maddesinde sayılan, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davası kapsamında görüm ve çözümünde idari yargı yerleri görevli bulunmaktadır.

Öte yandan, 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri Ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu Ve Görevleri Hakkında Kanun'un 6. maddesinde, vergi mahkemelerinin, genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin konularda 6183 sayılı A.A.T.U.H.K.' un uygulanmasına ilişkin davaları çözümleyeceği belirtilmiş ise de, idare mahkemelerinin görevlerini düzenleyen 5. maddede, idare mahkemelerinin, vergi mahkemelerinin görevine giren davalarla ilk derece Danıştay'da çözümlenecek olanlar dışındaki iptal davalarını çözümleyeceğine işaret edilmiş olup, uyuşmazlık konusu ödeme emrinin iptali istemiyle açılan davaya idari yargı yerlerinden hangisinin bakacağı hususu, idari yargı düzeni içinde çözümlenmesi gereken bir sorundur.

Somut uyuşmazlık, Cumhuriyet Savcılığı tarafından 2918 sayılı Kanun kapsamında verilen idari para cezasına itiraz olmayıp, idari para cezasının tahsili aşamasında ortaya çıkan bir uyuşmazlıktır.

Açıklanan nedenlerle, kamu alacağının tahsili için düzenlenen ödeme emrinin iptali istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünde idari yargı yeri görevli olduğundan, Zonguldak İdare Mahkemesince verilen 14.8.2014 gün ve E:2014/969, K:2014/1326 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Zonguldak İdare Mahkemesi'nin 14.8.2014 gün ve E:2014/969, K:2014/1326 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 6.4.2015 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Eyüp Sabri	Ali	Nurdane
ÖZGÜLDÜR	BAYDAR	ÇOLAK	TOPUZ

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali	Ayhan	Mehmet
ÖĞÜŞ	AKARSU	AKBULUT